

Què passaria als estancs si fóssim un estat propi?

El conseller d'Interior de la Generalitat, Felip Puig, respon als dubtes del sector en un dinar amb membres de la Federació Catalana d'Estanquers.

El dinar va tenir lloc el passat 6 de novembre en una sala privada de l'Hotel Catalonia Berna de Barcelona amb l'assistència de quaranta-cinc persones, totes membres de junta dels quatre gremis i associacions provincials. El motiu de la trobada: esvair alguns dubtes relacionats amb la convocatòria d'eleccions anticipades i el paper que tindrien els estancs en un hipotètic estat propi.

L'acte tenia la gènesi dos mesos abans, quan, aprofitant l'avinentesa de la signatura del protocol de seguretat, els dirigents de la Federació van manifestar al representant de la Generalitat el seu neguit pel sobtat canvi de rumb institucional. El nou horitzó polític, una hipotètica Catalunya independent d'Espanya, genera en tots els col·lectius molts dubtes de caire tècnic i funcional, però el cas dels estancers, com a recaptadors d'impostos de l'Estat central, exigeix respostes específiques.

El dinar es va plantejar no com un acte oficial de campanya, sinó com una trobada entre un col·lectiu concret i un representant de la Generalitat. El conseller va ser rebut pels quatre presidents provincials (Juan Ignacio Blázquez, de Barcelona; Jaume Gou, de Girona; Josep Servera, de Tarragona, i Eugeni Rodríguez, de Lleida), que el van acompanyar fins a l'interior de la sala on se celebrava el dinar. Rodríguez, des del seu càrrec de president de la Federació, va ser l'encarregat de presentar Felip Puig, de qui es va dir que s'havia interessat molt pel sector estancer. «El seu partit polític, Convergència i Unió, ha

estat l'únic que ens ha donat suport. Nosaltres estem molt agraïts per com ens ha ajudat», va afirmar.

Tot seguit va prendre la paraula Felip Puig, que va explicar com veia ell la trobada. «Això no és un acte electoral. Vinc a explicar com veiem les coses i a sotmetre'm a les inquietuds i crítiques. A escoltar propostes i suggeriments». Després, donada l'hora que era —quarts de tres— va proposar de començar a dinar i obrir una ronda de preguntes abans de les postres.

Per què s'ha arribat a aquest punt?

Puntualment, en acabat del segon plat, el conseller va fer una introducció per sintetitzar per què s'havia arribat a aquest punt crític en les relacions entre Catalunya i Espanya. Va afirmar que la convocatòria d'eleccions anticipades era una decisió que podria haver sorprès molta gent i generat tensió i incertesa. Puig va atribuir aquesta situació a l'estat actual de l'economia al nostre país: «Avui l'economia no va bé i des de Catalunya necessitem més instruments

de gestió pròpia, després d'intentar durant més de trenta anys conjuntament amb Espanya que les coses funcionin». El conseller considerava que si no fos per la situació econòmica en què estem, no semblaria tan vertiginós tot el que està passant. Va establir quatre punts en què, al seu parer, es basava l'avançament de les eleccions. El primer és l'entorn econòmic. Felip Puig no va voler amagar la realitat: «Encara no hem tocat fons. No tenim garanties que ni aquest any ni el que ve comencem a sortir de la crisi».

En segon lloc hi ha la manifestació de l'Onze de Setembre. «**L'Onze de Setembre va passar alguna cosa**». El conseller va tirar enrere trenta-cinc anys, fins a la manifestació de l'11 de setembre de 1977, quan uns sis-cents mil catalans van sortir al carrer per demanar llibertat, amnistia i estatut d'autonomia. Aquella manifestació va aconseguir que el govern d'Adolfo Suárez decretés el retorn de Tarradellas i la recuperació de la Generalitat un any abans que s'aprovés la constitució espanyola. «Sis-cents mil persones al carrer és poca broma. A Atenes, aquest any han sortit al carrer setanta-mil

«La concessió que ha fet un estanc passaria a ser subrogada a la nova institució amb els mateixos drets i deures»

persones, la seva manifestació més gran. Aquí, fa trenta-cinc anys, sis-centes mil», va afirmar Puig. Ho va comparar també amb la manifestació del juliol de 2010, en què un milió de persones va protestar contra la decisió del Tribunal Suprem sobre l'Estatut d'Autonomia, i finalment va tornar a la de l'Onze de Setembre d'enguany, amb un milió i mig d'assistents. Felip Puig va dir que en el moment en què es mobilitza mig país —perquè no tothom que ho volia va poder assistir a la manifestació—, és quan el president, Artur Mas, decideix que cal fer cas al seu clam.

El conseller d'Interior també va considerar rellevant que a la manifestació hi assistissin tres perfils diferents: els independentistes convençuts, que feien onejar l'estelada; persones que no necessàriament coneixen o entenen què va passar fa trenta-cinc anys i això tampoc els condiciona, però que pensen que s'ha de poder votar per decidir el que es vol, i gent que vol un futur millor, que són conscients que les coses estan malament. «Gent, per tant, molt transversal i molt diversa, que parlava català o castellà, que venia del nord i del sud», en paraules de Puig.

El tercer punt en què, en opinió del conseller, es basa la decisió d'avançar les eleccions és el «no» al pacte fiscal. Artur Mas volia aconseguir-lo per tenir mecanismes per gestionar més bé els recursos, els diners i la riquesa pròpia, però l'Estat central no va acceptar-ho.

En quart lloc, i per acabar, no hi ha cap expectativa a curt termini que Catalunya pugui gestionar els seus recursos, i és un país amb prou solvència per afrontar l'economia amb més capacitat, ja que té un PIB de 200.000 milions d'euros. La riquesa per càpita de Catalunya se situa entre els sis o set països més potents d'Europa.

En resum, segons el conseller, «quan no es deixa que Catalunya gestioni els seus enllaços ferroviaris i els seus aeroports; quan suporta un dèficit fiscal que representa del 10 al 12% del que paguem en impostos; quan estem en una situació de col·lapse econòmic que colpeja tothom; quan cal reaccionar per sortir del pou i se'ns nega l'intent de renovar el pacte fiscal, llavors arribem a una cruïlla en què, des d'una perspectiva pacífica, democràtica i comptant amb la gent, s'ha pres aquesta decisió».

Els dubtes d'una hipotètica independència

Després d'aquesta introducció, que tots els assistents van escoltar amb interès, es va obrir una ronda de preguntes. La va encetar el president de la Unió de Barcelona, Juan Ignacio Blázquez, que va preguntar **què passaria amb els estancs en cas d'independència**, com a concessionaris de l'Estat que són. La resposta de Puig va ser força tranquil·litzadora. Va dir que passaria igual que en altres àmbits, en què hi hauria un període de tràmit i adaptació. «Si això es produeix en els propers mesos o anys —perquè ho volem fer tranquil·lament, però sense perdre temps—, la subrogació de drets i deures seria automàtica de l'Estat a les noves estructures del Parlament català. **La concessió que ha fet un estanc passaria a ser subrogada a la nova institució amb els mateixos drets i deures**». El conseller va afirmar que no hi hauria cap buit legal, ja que mentre el Parlament català no aprovés una llei nova, la que s'aplicaria seria la normativa vigent en tots els aspectes: Codi penal, Codi de Circulació, etc. Puig va recalcar que **les concessions no desapareixerien**. Va posar l'exemple de les pensions de jubilació: «Les pensions les paguem amb les cotitzacions dels treballadors del mes. Tants diners entren, tants en surten. Llavors, s'ingressen les cotitzacions en un altre compte corrent i prou». Puig va recordar que el fons de

reserva de la Seguretat Social estaria en números negatius si no fos per les aportacions dels treballadors i empresaris catalans.

L'advocat de la Federació, Xavier Tamareu, va voler plantejar un dubte que ha provocat polèmica arran de les manifestacions d'alguns polítics els darrers mesos. Va preguntar a Felip Puig què passaria amb els títols universitaris i el carnet de conduir. El conseller d'Interior va respondre que els títols universitaris els avala una agència homologada a Europa, i pel que fa al carnet de conduir, la Prefectura de Trànsit passaria a dependre de la Generalitat i no hi hauria més problema.

La preocupació per la seguretat continua viva

El següent de plantejar una pregunta va ser l'estanc Reus 22, que va deixar una mica de banda la qüestió de la independència per enfocar la seguretat, un neguit constant en el col·lectiu. El titular de l'estanc, Joseba Rodríguez, va preguntar si el **protocol de seguretat** signat darrerament tindria el suport dels Mossos d'Esquadra i si la Generalitat ajudaria a difondre'l a tots els estancs. La resposta del conseller va ser contundent: va afirmar que no es tractava d'un conveni de declaració d'intencions i que la policia tenia instruccions de fer reunions sobre prevenció i fomentar una bona comunicació entre les parts. L'advocat Xavier Tamareu va fer un incís en aquest moment per explicar que aquest protocol recomana un seguit de mesures elaborades per experts sobre la seguretat a les expenedories, i la Conselleria d'Interior ha constituït una comissió de seguiment que ja està en marxa per començar a informar aviat del protocol a tots els agremiats.

Rodríguez va comentar que el problema actual és que no hi ha diners per donar ajuts o finançament per millorar la seguretat, i Puig va admetre que l'Estat deu 1.500 milions d'euros a Catalunya dels tres últims anys, cosa que deixa el país sense diners per incentivar, per exemple, la inversió en seguretat als estancs. En aquest punt va intervenir l'estanc d'Alcanar 7, que va lamentar amb ironia que les

retallades en Mossos d'Esquadra hagin recaigut a les Terres de l'Ebre i va afirmar que «no s'hi veuen vehicles policials patrullant». El conseller va rebatre aquesta afirmació dient que s'han redistribuït els efectius a tot el territori, no a una zona en concret.

Sense abandonar l'aspecte de la seguretat, l'estancera de Barcelona 132 va manifestar la sensació d'inseguretat del col·lectiu a la ciutat. Felip Puig va respondre-li dient que els delictes han baixat un 5% a la capital de Cata-

lunya respecte de l'any passat, quan ja havien disminuït un altre 5% en relació a l'any anterior. No obstant això, Barcelona és una ciutat amb força activitat econòmica, i això atrau sobretot un cert tipus de delinqüents, els reincidents. Segons el conseller, «el nostre sistema judicial encara té punts febles; hi estem treballant intensament proposant reformes judicials, parlant amb la fiscalia, intentant que les sentències tinguin realment efectes dissuasius». Puig va remarcar que cada vegada hi ha més coordinació amb les policies

«Si mai hi ha d'haver una transició, s'anirà fent gradualment, però el dia 1 els Mossos no tancaran els estancs que venguin loteria espanyola, igual que les petrolieres espanyoles continuaran venent benzina a Catalunya»

locals per no duplicar tasques i que hi ha un nivell d'exigència elevat en la feina. També va dir que de vegades es té localitzat un delinqüent i no se'l pot detenir perquè s'està esperant una ordre, o perquè es pretén que aquest delinqüent els acabi portant a la xarxa de la qual depèn per poder-la desemmascarar. El conseller va afirmar que cal tenir un punt d'exigència amb el compliment de la llei, i es va permetre fer broma sobre la manera com el retrata el programa de televisió *Polònia*.

«Si nosaltres penséssim que aquest canvi portaria més problemes que solucions, no el fariem»

En contraposició, però, amb aquestes explicacions, l'estanquer de La Seu 2 va exposar la seva impressió de laxitud policial i connivència d'alguns membres policials amb persones que actuen contra la llei. Felip Puig va manifestar que desconeixia aquesta sensació, però va atribuir-ne la possibilitat que existís a la fragmentació policial que hi ha al nostre país donada la diversitat de cosos de l'ordre que hi actuen: Mossos d'Esquadra, policies municipals, Policia Nacional i Guàrdia Civil. Malgrat això, va expressar que hi ha una exigència molt elevada en l'actuació policial adequada que es controla mitjançant els departaments d'afers interns de cada cos policial. Va tancar aquesta intervenció exhortant tothom que tingués coneixement d'actuacions incorrectes o que en tingués sospites a comunicar-ho als òrgans convenients perquè ho investiguin.

Què passaria amb les concessions de Loterías y Apuestas?

La darrera pregunta de la trobada va retornar al tema que l'havia encetada, una hipotètica situació d'estat propi. L'estanc Barcelona 254 va demanar

què passaria amb Loterías y Apuestas del Estado, que no és una concessió sinó un contracte mercantil. El conseller d'Interior va portar la resposta al terreny del futbol, comparant l'opció del Barça i l'Espanyol de jugar en alguna lliga amb la del Mònaco, que juga a la de França. Ho va fer per explicar que **segurament es podran continuar venent loteries espanyoles a Catalunya**. «Si mai hi ha d'haver una transició, s'anirà fent gradualment, però el dia 1 els Mossos d'Esquadra no tancaran els estancs que vinguin loteria espanyola, igual que les petrolieres espanyoles continuaran venent benzina a Catalunya», va comentar. En paraules del conseller, «si nosaltres penséssim que aquest canvi portaria més problemes que solucions, no el fariem».

El dinar es va donar per acabat després d'aquesta intervenció. El conseller Puig es va acomiadar de tots els assistents donant-los la mà un per un i agraint la presència als que hi havien acudit de més lluny, i els estancers es van quedar conversant agradablement uns minuts, aprofitant la coincidència amb companys a qui no veuen gaire sovint. ■